

Underbilag 4.

DEN NORSKE KOMITÉ VEDRØRENDE EN
NORDISK PATENTKLAGEINSTANS

Den 8. maj 1967.

Opprettelsen av en nordisk patentklageinstans — forholdet til norsk statsrett.

De statsrettlige spørsmål som oppstår ved overføring av norske statsorganers myndighet til internasjonale organer, var gjenstand for sakkyndige utredninger og omfattende debatt i 1961-62 i forbindelse med Stortingets behandling av forslaget til ny § 93 i grunnloven — jfr. Innst. S. nr. 100 (1961-62). Utredningene gjaldt spesielt de konstitusjonelle spørsmål som en norsk tilslutning til det europeiske økonomiske fellesskap (Romatraktaten) vil reise. Stortingets behandling av saken førte som kjent til vedtakelse av følgende nye grunnlovbestemmelse:

„For at sikre den internationale Fred og Sikkerhed eller fremme international Retsorden og Samarbeide kan Storthinget med tre Fjerdedeles Flertal samtykke i, at en international Sammenslutning som Norge er tilsluttet eller slutter sig til, paa et sagligt begrenset Omraade, skal kunne udøve Beføjelser der efter denne Grundlov ellers tilhørende Statens Myndigheder, dog ikke Beføjelse til at forandre denne Grundlov. Naar Storthinget skal give sit Samtykke, bør, som ved Behandling av Grundlovsforslag, mindst to Trediedele af dets Medlemmer være tilstede.

Bestemmelserne i denne Paragraph gjælde ikke ved Deltagelse i en international Sammenslutning, hvis Beslutninger har alene rent folkeretlig Virkning for Norge.“

Det internasjonale samarbeide diskusjonen i 1961-62 ble knyttet til, nemlig det europeiske økonomiske fellesskap, er av særdeles vidtgående karakter. Det vil medføre overføring av statsmyndighet både på det lovgivende, dømmende og utøvende område. Om traktatens forhold til grunnloven

i dens daværende lydelse uttaler professor Frede Castberg i sin betenkning bl. a. følgende (dok. nr. 3, s. 8):

„Denne vidtrekkende målsetting og de tallrike tilfelle av overnasjonal myndighet med virkning direkte innen landets område på så store felter av det økonomiske liv, gjør at spørsmålet om grunnlovsmessigheten her står i en vesentlig annen stilling enn tilfelle ville være, om det hadde gjeldt en „overnasjonal“ organisasjon med et sterkt begrenset økonomisk virkefelt. Som før nevnt, er det også et vesentlig trekk ved den nye ordning at den skal være uoppsigelig. Norske borgere, innvånere og juridiske personer blir på denne måte i Norge permanent undergitt andre myndighetsorganer enn de norske, og på særdeles betydningsfulle og i høy grad utstrakte områder av vårt økonomiske liv“.

En mer begrenset overføring av norsk statsmyndighet til overnasjonale organer har i flere tilfelle skjedd uten at man har anset dette for å komme i strid med grunnloven — jfr. således de eksempler som er inntatt i betenkningene i nevnte stortingsdokument. I noen tilfelle har det dog vært reist tvil om forholdet til grunnloven, og i innstillingen, s. 51, uttales følgende om dette:

„Det har flere ganger kommet til uttrykk tvil med hensyn til i hvilken utstrekning Grunnlovens prinsipper og bestemmelser er til hinder for overføring av myndighet til internasjonale organer. Det er derfor etterhvert vokst fram et tydelig behov for klarere retningslinjer på dette området og det er ut fra dette hensyn at forslaget om ny § 93 må ses. Forslaget har en generell karakter og tar sikte på å lette adgangen